

Kulturisten

INFORMASJONSBLAD FOR NTL KULTURINSTITUSJONER

No **1**
2022

På tur til Berlin

To år på overtid ble det endelig gjennomført representantskapsmøte.

LES OM KULTURSTREIKEN – ET TILBAKEBLIKK MED FREDRIK OFTEBRO |
MØTE MED ANDOR ROKSVÅG | RAPPORT FRA BERLIN

På tide!

Landsforeningen i NTL Kulturinstitusjoner har endelig gjennomført sitt representantskapsmøte. Møtet har vært utsatt og flyttet før vi endelig kunne møtes i Berlin. Mange gode debatter og samtaler ble resultatet.

Faglig påfyll om forbundets arbeid er ett gode til alle. Så er det disse vennskapsbåndene som knyttes mellom delegater fra våre fire avdelinger. Det har en stor egenverdi.

Andor Roksvåg som har ledet landsforeningen og vil bli husket for sitt fine arbeid med å sette kulturpolitikk på dagsorden. Selv en liten landsforening kan ha store utfordringer. Disse har Andor løst på en fin måte og han takkes herved for sin innsats. Ut av landsforeningens styre gikk også våre stødige sekretær Børre Nilsen og den alltid løsningsorienterte Yngve Muri. De takkes.

Så var det endelig – og på tide at vår landsforening fikk en kvinnelig leder. Uten sikre tall, mener jeg vi har flere kvinnelige medlemmer enn menn. Derfor svært gledelig at Birgit Jordan fra Nasjonalmuseet ble valgt. Kulturisten ønsker henne og resten av styret lykke til!

Rolf-Inge Pedersen Hjelseth

Rolf-Inge Pedersen Hjelseth
redaktør Kulturisten

Kunstnerskapsstøtte fra Kulturrådet

Seks scenekunstkompanier får kunstnerskapsstøtte fra Kulturrådet. Støtten er noe ulik, men er i stor grad rundt tre millioner kroner i året de neste fire årene. Hvilke seks kompanier som fikk innvilget støtte har blitt litt borte i media, da det ble mer bråk om at Morten Traavik fikk avslag fra Kulturrådet for første gang siden 1998.

LIAF 2022

Lofoten International Art Festival (LIAF) feirer sitt 30-års jubileum i år og er den lengstlevende kunstbiennalen i Skandinavia.

Årets festival får rosende omtale av NRKs kunstkritiker: «LIAF 2022 byr på et vell av sterke opplevelser. Kuratorene har valgt seg en rar og original ramme som er strålende formidlet, og som de leverer på gjennom alle biennalens utstillinger. Årets LIAF er bunnsolid og absolutt verdt et besøk!» (Kilde: NRK)

Kunstskapte fellesskap

«Kunstskapte fellesskap» er en bok utgitt i september, som har sitt opphav i forskningsprogrammet «Kunst og sosiale fellesskap», som er et samarbeid mellom Statens Kunstfond i Danmark og Kulturrådet i Norge. Gjennom 12 artikler, og 426 sider, tar boka opp hva fellesskap i og rundt kunsten er og kan være, hvilke former for samvær og samhörighet preger ulike kunst- og kulturoffentligheter, og hva slags offentligheter bidrar til at det dannes nye kunstskapte fellesskap.

(Kilde: Fagbokforlaget Open Access)

Pris til Fono

Norske Fono, interesseorganisasjonen for uavhengige norske plateselskaper, har mottatt en internasjonal pris for sin innsats gjennom mer enn 40 år. Det er den europeiske interesseorganisasjonen Impala, som organiserer rundt 6.000 uavhengige plateselskaper i 30 land i Europa, som søndag delte ut sin Outstanding Contribution Award til Fono.

Fono representerer rundt 150 platelabeler i Norge og omfatter alle sjangre.

(Kilde: Kontekst)

Lik & del:

Denne gangen anbefaler vi LO-advokatenes facebookside. Den har vært til stor nytte og viktig kilde til informasjon da permitteringer og andre utfordringer hopet seg opp under corona-krise. De sier selv at målet med LO-advokatenes Facebookside er å gi gratis, forståelig og korrekt juridisk informasjon til «folk flest».

LO-advokatene

Aktivitetsfondet og støtte til lokale medlemsaktiviteter

Vi minner om NTL Kulturinstitusjoners aktivitetsfond som yter støtte til ulike aktiviteter i avdelingene og på de enkelte arbeidsplassene. Støtten kan gå til aktiviteter med faglig innhold, men også til sosiale aktiviteter i sammenheng med faglige aktiviteter. For eksempel til en foredragsholder fra andre steder enn NTL sentralt, bevertning i forbindelse med arrangementer, utflukter, og mye annet. Vær kreativ!

Søknad kan sendes på mail til Birgit Jordan, se styreoversikten

NTL sentralt har også ulike støtte- og stipendordninger til kurs og andre aktiviteter. Sjekk NTLs hjemmesider eller kontakt studieansvarlig Britt Barlie.

– Kunst og kultur *er viktigere enn noen gang!*

Etter nesten 14 år som styreleder i NTL Kulturinstitusjoner skal Andor Roksvåg nå bruke tiden sin på drivhus og soppstaking. Og kanskje produsere litt kunst under pseudonym.

Tekst og foto: Ingeborg Øien Thorsland

Vi møtes på Strømsø torg i Drammen på andre forsøk. Den første avtalen vår gikk i vasken på grunn av full stopp i togtrafikken. Med bil gikk det bedre. Nå sitter vi på bakeriet på torget og Andor spanderer kake. Sveisen er stilig og smilet er varmt.

– Jeg er ikke så glad i prates over skjerm eller telefon. Det beste er å møtes, sier Andor, og tar en god sup av den svarte traktekaffen.

Fosnavågingen som endte opp som dram-menser har holdt godt på dialekten, og det er vanskelig å høre at han flyttet fra den lille bygda i Herøy kommune på Mørrekysten for nesten førti år siden.

De siste tjuefem årene har den tidligere lederen for Buskerud Kunstsenter bidratt til at kunst og kultur har fått utfolde seg på galleri og gateplan i Drammen.

– Jeg har likt meg i Drammen siden dag én, jeg. Siden jeg flyttet hit i 1997 har det skjedd en rivende utvikling på mange måter. Det er ikke lenge siden det var nulltoleranse for graf-

fiti her i byen. Nå er det kunstinstitusjoner og store vegger med graffiti-kunst som preger store deler av bybildet, forteller Andor, og peker på den store kunstinstitusjonen med rennende vann, signert William Pye, som troner på torget.

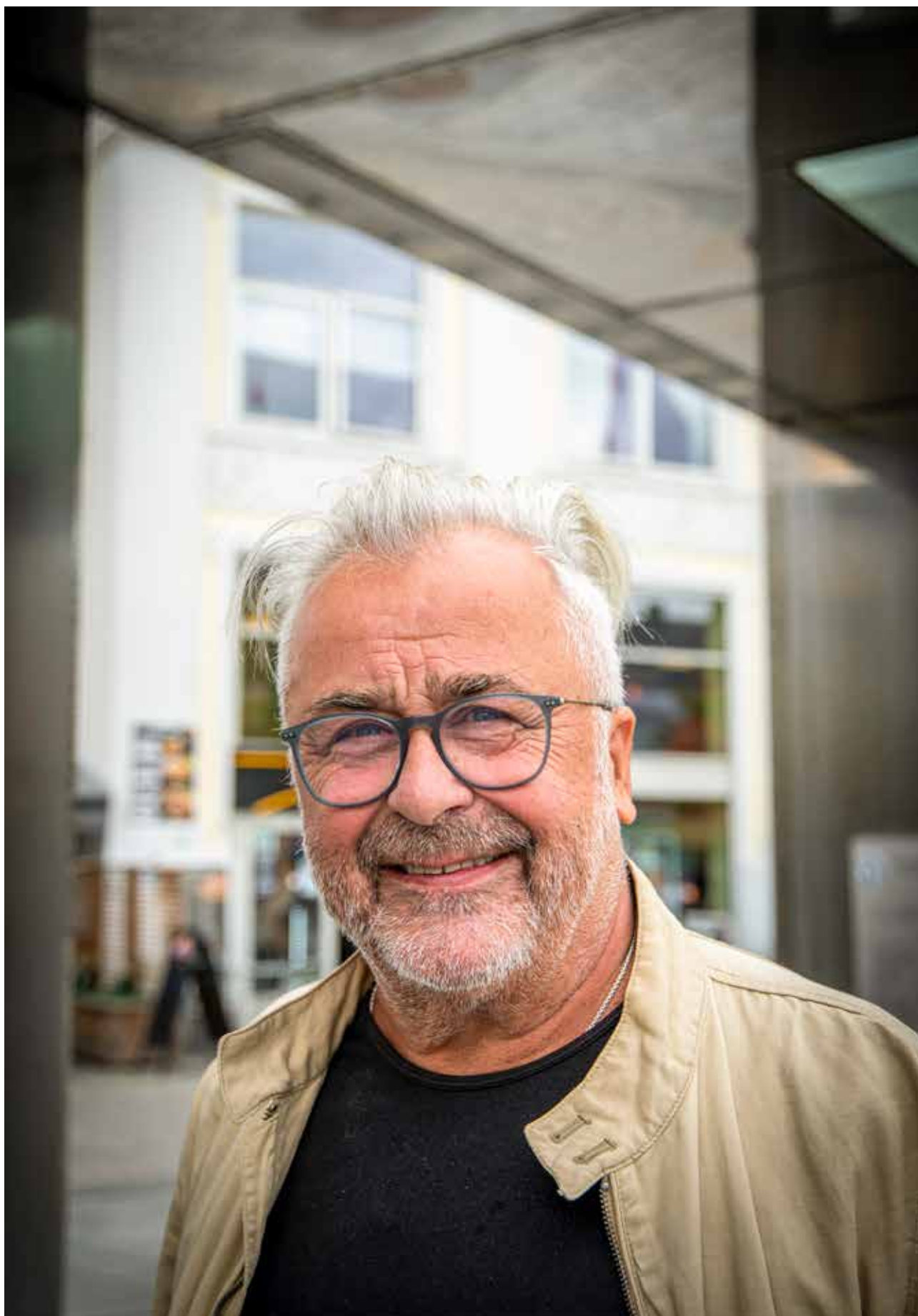
Han forteller at Buskerud Kunstsenter var sentrale da skulpturen ble innkjøpt av næringslivet og overlevert som gave til Drammen by i 2009.

– Det er en levende skulptur som har blitt en sentral del av bybildet og byens identitet.

Påtroppende pensjonist

Det er blitt halvannet år siden Roksvåg ga seg som daglig leder ved kunstsenteret. Samme år gikk han ut av styret til Kunstsentrene i Norge, hvor han også tidvis har vært styreleder. Men først etter representantskapsmøtet i Berlin kan han helt og holdent kalle seg pensjonist. Da skal han også forlate vervet som styreleder i NTL Kulturinstitusjoner, et styreverv han har forvaltet siden 2008.

MER TID: – Kanskje jeg endelig skal få tid til å tegne og male litt for meg selv. Men først blir det plukking av traktkantarell i skogen utenfor huset mitt, så lenge jeg klarer å holde meg unna hjorteflua, smiler Andor Roksvåg

<< KULTUR-
ARBEIDERE
ER ETTER
MITT SYN
EN GANSKE
UNDERBETALT
GRUPPE.>>

– Det er veldig interessant, men også ganske tungrodd å jobbe med fagforeninger. Du bør være engasjert og brenne for innholdet om du skal sitte i et styre. Hvis ikke blir det fort et ork. Særlig å jobbe med kultur kan være ganske krevende, og man må ofte ta rollen som både prest, klokker og kirketjener, bedyrer han.

Han mener at høstens kulturstreik var nødvendig og at det nå er viktig å informere medlemmene om utfallet og hva det betyr for den enkelte.

– Det er godt å se at medlemstallene har økt betraktelig under både pandemi og streik. Kulturarbeidere er etter mitt syn en ganske underbetalt gruppe. Desto viktigere er det å være organisert, understreker han.

Bekymret for kulturen

Tidligere samme dag har Kulturminister Anette Trettebergstuen gått ut og varslet om et magert resultat fra regjeringens budsjettkonferanse - et budsjett som viser at samtlige løfter fra Hurdalsplattformen er satt på vent. Kulturlivet kan hverken forvente seg nye til-

tak eller økte bevilgninger, og må belage seg på trangere kår i tiden fremover.

Roksvåg er tydelig skuffet over statsbudsjettet og de manglende bevilgningene til kultur.

– Kunst og kultur er viktigere en noen gang. Derfor er ekstra skremmende i disse tider hvor folk virkelig trenger adspredelse. Med null økning i budsjettene blir det fort stagnasjon og vanskelig å videreføre og starte nye prosjekt.

Fra korps til kunst

Fosnavåg er en liten bygd med knappe 3000 innbyggere. Men det var her kunst og kulturinteressen til Andors Roksvåg startet. Tidlig ble han med i korps og engasjert i kultur.

Han jobbet på det lokale kulturkontoret da han ble kontaktet av en tidligere lærer som lurte på om han kunne tenke seg å være aktiv i kunstforeningen eller mållaget.

– Mållaget var jeg ikke interessert i, men kunsten takket jeg ja til, humrer han.

Etter hvert ble han aktiv i det som på den tiden het Møre og Romsdal Fylkeslag av Kunstforeninger. Det ledet videre til kulturstudier i Bø i Telemark. I 1991 fikk han jobb på Nordnorsk Kunstnersenter i Lofoten. Der ble han i syv år.

– Det var en spennende tid med Barents-samarbeid og nord-skandinavisk kunst. I nord har de et mer eksplosivt uttrykk i kunsten. I Drammen er folk mer nedpå.

Flere kunsttilbud under samme tak

Det har skjedd mye med Buskerud Kunstsenters de siste 25 årene. I 2003 flyttet de til splitter nye lokaler på Union Scene, hvor 12 institusjoner ble samlet under ett tak. Roksvåg kaller det en vellykket ordning.

– Buskerud Kunstsenters har stor betydning for hele regionen. De følger med i tiden, har mange gode utstillinger og ikke minst et fantastisk personale. Og nå er det godt å se at det er overlatt i kyndige og trygge hender. Det er viktig å få med seg unge folk som kan de sosiale mediene og som trykker på de riktige knappene.

Aktiv samler

Etter å ha jobbet på ett feltområde i mange år er det ikke uvanlig at det følger med en liten yrkesskade eller to. For Andor Roksvåg heter den keramikk. Han forteller at hjemme i huset i Neversvingen like utenfor Drammen begynner det å bli fullt. Nede i kjelleren har han flere montere av dansk og nederlandsk keramikk av merket Kähler og Gauda. Og ja, førstnevnte er forgjengeren til de mer kjente allemannseie-vasene mange kjenner til i dag.

Estetikerer Roksvåg kan sin keramikk og skiller lett ny fra gammel. Alt ligger i detaljene.

– Et sikkert tegn på at den er fra riktig tid er størrelsen på koppene. De er mindre, håndslipte og har mer sjel. Det er viktig å omgi seg med ting som gjør en glad. Og

ikke minst oppsøke opplevelser som gjør deg glad.

Biennalen i Venezia har han besøkt hvert år siden år 2000. Og i høst blir det tur til Dokumenta biennalen i Kassel, som arrangeres hvert fjerde år.

– Det er kjempeviktig å kjenne samtidskunsten fordi den gjenspeiler tiden vi lever i. Vi i Norge definerer kunsten på vår måte, mens andre land har sine vinklinger.

Han forteller om sterke inntrykk fra årets Venezia Biennale, *Milk of Dreams*.

– *Milk of Dreams* har jeg gjendiktet som *Den draumen vi ber på*. Dagens samtidskunst gjenspeiler flytting av mennesker, mennesker som lengter etter å være frie. De ulike landene hadde sine paviljonger, mens Russland sin plattform var stengt. ■

VANNPAVILJONGEN:

Skulpturen på Strømsø torg i Drammen har blitt en kjærkommen del av bybildet. Den ble gitt som gave til bynes 200-årsjubileum og er signert den britiske skulptøren William Pye.

Fredrik Oftebro, NTL:

Arbeidskamp lønner seg!

Det er andre uken i august og over Youngstorget i Oslo skinner en stekende sommersonne over støvete bygningsmaskiner. Inne i NTLs lokaler i Møllergata i Oslo sentrum er det heldigvis både stille og svalt, og fortsatt litt feriemodus. Fredrik Oftebro har sin første uke på kontoret etter ferien og nyter noen relativt rolige dager før han skal videre til Arendaluka hvor en hektisk uke med fagforeningsarbeid og politiske møter venter.

Tekst og foto: Ingeborg Øien Thorsland

Fjorårets langvarige streik er tilbakelagt stadium. Oftebro hyller engasjementet hvor alt fra streikevakter, tillitsvalgte og ansatte i tre ulike fagforeninger bidro til at en kjønnsnøytral og livsvarig hybridpensjon for alle til slutt ble vedtatt.

– Det åpenbart umulig å forutse hvor lenge man lever, men man skal ha økonomisk trygghet i den tiden man lever. Hybridpensjon går rett og slett ut på at alle bidrar og samler opp penger i en pott. Risikoen er at du ikke får noe igjen for det, men alle som trenger kommer til å få. At vi har hatt en så lang diskusjon om hvorvidt dette skal gjelde for alle har vært vanskelig å forstå, sier Oftebro.

Ferdig med pandemien, og så storstreik

Det har snart gått fire år siden Oftebro ble valgt inn som første nestleder på Landsmøtet i 2018. Fire år som vel godt kan beskrives som å være litt utenfor normalen. Først kom pandemien med sine påfølgende permisjoner og uforutsigbarheter. Og da folk endelig kunne

skimte konturene av en normal arbeidstilværelse igjen, ble det altså storstreik blant kulturarbeiderne høsten 2021.

– Det har vært et spesielt år. Det har vært krevende, men også oppløftende. Streik er for de viktige sakene, og det er ikke ofte man havner i en slik situasjon at vi må bruke streik som løsning for å få gjennomslag. Samtidig har vi fått kjenne på det sterke samholdet innad og har mottatt massiv støtte fra andre fagforeninger. Vi er også veldig glad for at motparten vår til slutt bestemte seg for å innfri kravet vårt, smiler en fornøyd nestleder.

Det er faktisk ikke så mange måneder siden den siste signaturen var på plass, og avtalen om to parallelle pensjonsordninger endelig kunne iverksettes med tilbakevirkende kraft til 1. april i år. Oftebro er fornøyd med resultatet, samtidig som han er usikker på konsekvensene.

– Det ble to ordninger i stedet for én. På den ene siden er det greit at det blir mulig for enkelte å kunne velge bort hybridpensjon ut

– Det må finnes en organisasjon for å vinne en sak. Jeg er så glad for at fagforeningen fortsetter å vokse, sier Fredrik Oftebro.

Fredrik Oftebro trekker frem streikeviljen og det gode samholdet: – Det var god stemning blant de streikende utenfor virksomhetene, men jeg kan tenke meg at det ikke alltid var like god stemning inne hos ledelsen.

fra sin egen situasjon. På den andre siden er det få eksempler på lignende ordninger, så det blir spennende å se på hvilke erfaringer vi vil få etter hvert.

To steile fronter

Det har snart gått et år siden NTL og deres allierte i Creo og Fagforbundet gikk ut og krevde en bedre pensjonsordning for sine medlemmer. Da Spekter resolutt avsto forslaget om hybridpensjon ble det først forhandlinger og deretter mekling. Resten er historie.

– Vi hadde lenge krevd en ny pensjonsordning og kunne ikke vente lenger. Siden 2016 var vi blitt møtt av et kontant nei fra Spekter. Men nå måtte vi få en ordentlig ordning på plass. Selv om mange sikkert tenkte at dette var dårlig timing rett etter en pandemi, så var det helt nødvendig å ta det da, forklarer Oftebro.

For det var nok mange som løftet et øyebryn da streiken var en realitet. At det skulle bli en streik nå - når kulturinstitusjonene endelig åpent igjen etter nedstengingen.

– Streik var eneste utvei, og det er alltid vanskelig å vite hvor lenge en streik vil vare. Her hadde vi to steile fronter i en fastlåst interessekonflikt, noe som var grunnen til at det dro ut. Vi ville ha livsvarig pensjon. Arbeidsgiverne ville ikke gi oss det.

At Spekter hadde et klart styrevedtak på at det ikke skulle innføres en hybridpensjon gjorde sitt til at avstanden mellom partene var ekstra stor da streiken var et faktum den 3. september 2022.

Solidaritet og samhold

De tre fagforbundene jobbet tett sammen gjennom forberedelser, forhandling og mekling – og ikke minst som streikevakter. Oftebro trekker fram nettopp dette samarbeidet som

streikens store styrke. Optimismen, kreativiteten og aktiviteten som oppstod i kjølvannet av streiken kaller han unikt.

– Fagforeningene er jo et felleskap. Jeg har et inntrykk av at samholdet var sterkt og at folk ble mer oppmerksomme på hverandre på de ulike arbeidsplassene.

Han trekker frem et eksempel fra et streiketeam som hadde som mål at de tre fagforeningene alltid skulle representeres likt. Hvis det for eksempel ikke var noen fra Creo til stede på en vakt, så sørget man for at noen andre ikledde seg Creo-vesten.

– Nettopp denne gjensidige solidariteten med hverandre er en av grunnene til at vi kunne stå så lenge i streik, fastslår han.

Oftebro trekker frem en annen grunn til at streiken hadde gode kår, nemlig sakens egentlige kjerne. Det var få som lurte på hvorfor de skulle streike. Dette var en sak alle var forent om.

– Enkelt forklart så var vårt poeng at alle skal ha rett til livsvarig pensjon, uansett kjønn. Jeg tror vel at motparten etter hvert skjønnte at de hadde en dårlig sak.

Langvarig streik

Hensikten med en streik er å ramme arbeidsgiver. Men siden forbundet overtok økonomien for de streikende, tapte ikke kulturinstitusjonene så mye penger selv om de ansatte streiket.

Dette var også en grunn til at streiken dro ut. For Oftebro og NTL var det viktig å forklare opinionen at dette var en grunnleggende kampsak, og få forståelse for hvorfor de streiket.

Forholdet mellom de ansatte og arbeidsgiver ble også satt på prøve flere steder. Blant annet kom det flere artikler i media hvor de streikende ble angrepet verbalt av kulturinstitusjonene.

– Det er ikke slik det skal være, at de organiserte personlig skal få dette i fanget. Det er legitimt å ha forskjellige interesser, men det er viktig å holde en god og ren kommunikasjon rundt dette. Etter streiken skal vi jo kunne samarbeide igjen.

Ny streikefare

Det ble over syv uker med streik før partene kom til enighet. Natt til mandag 25.10 opplyste Riksmekleren at partene var blitt enige om å innføre livslange og kjønnsnøytrale pensjonsytelser. Partene skulle innen 1. februar avklare mest mulig av de faglig uavklarte spørsmålene.

– Vi hadde en stor diskusjon da vi avsluttet streiken i oktober, om det var riktig å gjøre. Men vi valgte å stole på løftene vi hadde fått, forklarer Oftebro, som også var med i de videre forhandlingene sammen med forhandlingsutvalget våren 2022.

– Vi slet med å finne felles faglig faktagrunnlag om pensjon, noe som egentlig er forunderlig i noe som man tenker er tørt og faktabasert.

Partene sto nemlig fortsatt på to ulike løsninger. Arbeidsgiversiden konstruerte en modell som bygde på innskuddspensjonen, med element som skulle ivareta livsvarighet. Men denne skulle ikke være hybrid. Dette opplevde NTL som et løftebrudd.

KULTURSTREIKEN – EN KORT TIDSLINJE

- Fra 3. september til 25. oktober til sammen 52 dager- og dermed blant de lengste streikene i Norge.
- Det ble gjennomført 5 streikeuttak. Ved siste uttak var til sammen 891 medlemmer fra NTL, Fagforbundet og Creo i streik.
- NTL hadde på det meste 127 medlemmer i streik fra 10 ulike virksomheter.
- Krav om kjønnsnøytral og livsvarig pensjon ble innfridd, men uenighet om utforming av ordningen førte til forhandlingsbrudd. Et eget forhandlingsutvalg ble etablert for ny mekling våren 2022.
- Etter frivillig mekling kom partene til enighet 5. mai. Fra 1. april innføres det hybridpensjon for alle NTL og Creo medlemmer som ønsker dette.
- Oppgjøret ble endelig godkjent av NTLs medlemmer 30. mai 2022.

<<DET
VIKTIGSTE
ER AT ALLE
SKAL FØLE
SEG TRYGGE
PÅ HVILKEN
LØSNING SOM
ER BESTE FOR
DEM.>>

Da ble det en ny omgang mekling. Denne gang med reel streikefare da det fortsatt var et klart nei til hybridpensjon. Oftebro beskriver det som en krevende situasjon.

– Vi var plutselig tilbake til null, og alvoret kom tilbake. Må vi faktisk ut å streike igjen?

Kompromiss

Ingen parter ønsket en ny streik, men dette var egentlig realiteten i starten av mai 2022. Det var da riksmekleren ba partene om å stille til frivillig mekling, noe som ble helt avgjørende da Spekter til slutt godtok kravet om hybridpensjon. Med forbehold om at den eksisterende innskuddspensjonen fortsatt skulle være mulig å velge i virksomhetene. Derfor ble to parallelle ordninger innført: Innskudd og hybrid. NTL vil benytte seg av retten loven gir til å velge pensjonsordning for sine medlemmer, men det blir likevel mulig for den enkelte å velge annerledes for seg selv.

– Flere lurer sikkert på hvorfor vi ikke kom frem til denne løsningen tidligere. Det er rett og slett fordi det har vært fremmed for oss å ha flere pensjonsordninger. Det har vært lov, men lite praktisert.

Resultatet

Javel, men hva betyr denne ordningen for meg i praksis, tenker kanskje mange. Et av

hovedmålene til NTL og arbeidsgiverne denne høsten er å få ut informasjon til alle arbeidstakere. Oftebro lover både felles rådgiving og individuell oppfølging på samtlige arbeidsplasser for de som har spørsmål og behov for å avklare ting.

– Det viktigste er at folk skal føle seg trygge på hvilken løsning som er best for dem, særlig for de som nærmer seg pensjonsalder. For de som har et langt arbeidsliv foran seg er det ingen tvil om hvilken ordning som er best.

Sterkere sammen

En organisasjon med mange medlemmer er vanskelig å overse, noe resultatet av denne streiken tydelig viser. Og fjorårets streik førte til en ytterlig medlemsvekst for NTL. Oftebro understreker viktigheten av å være med i et fellesskap og å fortsette rekrutteringsarbeidet selv i «gode tider».

– Vår utfordring nå er å få folk til å fortsette å være medlemmer. Det kan være vanskelig å forutse en konfliktsituasjon, og om det skulle skje er du tryggere som organisert arbeidstaker. Vi har et forsikringsprinsipp som går ut på at om du ikke var medlem når konflikten oppsto, kan du ikke bare melde deg inn og forvente hjelp. Så ta dette valget selv om du er usikker på om det betyr noe for deg der og da, er siste oppfordring fra Oftebro. ■

Forhandlingsutvalget besto av Fredrik Oftebro, Dag Agledal og Ingerid Marie Utvik fra forbundskontoret og Knut Onsrud Brotnow, Runa Flaa, Birgit Bøeng, Jan Erik Larsen og Rolf-Inge Pedersen Hjelseth fra de tillitsvalgte ved institusjonene.

– Internt i forhandlingsutvalget har vi hele tiden vært samstemte og kampvillige for å oppnå noe vi i 2016 mente skulle være en enkel sak å få på plass. Vi trodde på arbeidsgiverne og ble derfor med på en midlertidig pensjonsordning. Målet var at en ny permanent ordning skulle være livslang og kjønnsnøytral for de ansatte. Overraskelsen og skuffelsen over at dette ikke ble iverksatt og at det skulle gå så mange år, preger nok mange ansatte i dag. At denne arbeidskonflikten skulle ende opp med en langvarig streik med de utspill som kom, har nok bidratt til ett dårligere samarbeidsklima ved institusjonene, sier Rolf-Inge Pedersen Hjelseth.

– Oppsummert kan man si at den forsikringen man får ved å være medlem av en fagorganisasjon kom til syne gjennom alle de som bidro. Vi vil rette en stor takk til alle medlemmer, tillitsvalgte, forbundskontoret og de andre forbundene som bidro.

I Berlin for å drive fagforeningsarbeid

Fire år siden forrige gang og nesten to år på overtid ble representantskapsmøtet for NTL Kulturinstitusjoner endelig gjennomført. Denne gang møttes i alt 28 representanter fra de ulike institusjonene til møtevirksomhet og sosialt samvær i Berlin.

Tekst og foto: [Ingeborg Øien Thorsland](#)

Etter pandemi og storstreik var det først og fremst muligheten for ett etterlengtet treff og nettverksbygging som stod bak valget av møtested. Nesten to år på overtid var i alt 19 delegater og syv styremedlemmer samlet på Art 'otel i Berlin for å godkjenne budsjett, vedta handlingsplan og velge nytt styre.

Avtroppende styreleder Andor Roksvåg innledet møtet ved å si at det er en del å ta tak i etter fire år.

Representanter fra NTL kunst - og kulturutdanning i dyp diskusjon.

«AT VI KAN MØTES OG DELE ERFARINGER FRA HVER VÅR KANT ER VELDIG VIKTIG.»

– Vi legger bak oss noen ytterst spesielle år. At vi nå kan møtes og dele erfaringer fra hver vår kant er veldig viktig.

En solid medlemsvekst

Roksvåg startet ved å gå gjennom styrets beretning fra 2018 til 2022. Han kunne opplyse om et godt økonomisk handlingsrom og stigende medlemstall. Dagens tall er på 877 registrerte medlemmer, hvilket utgjør en økning på 22,7 prosent.

Videre presenterte Roksvåg handlingsplanen for de neste to årene. Vervearbeid skal fortsatt være en prioritet og NTLs strategiplan for verving skal følges. Like viktig er det å fortsette å følge opp medlemmer som sitter alene på sine arbeidsteder rundt om i landet.

Selv om kulturstreiken førte frem til hybridpensjon for alle ansatte ved teater, orkester og opera, skal arbeidet for gode og rettferdige pensjonsordninger fortsette. Foreningen ønsker fortsatt styrking av arbeidsmiljøloven og å minske bruken av

midlertidige stillinger i kultursektoren. Det ble fremmet forslag om at diskusjoner rundt midlertidige ansettelse bør inn som agenda på NTLs kommende landsmøte.

Ny styreleder

Berte Tungodden Ynnesdal framla valgkomitéens innstilling på nytt styre i landsforeningen. Det var med noen få unntak samme innstilling som i 2020. To år på overtid kunne Andor Roksvåg endelig gi fra seg ledervervet til ny styreleder, Birgit Jordan fra NTL Museer. Hun ble enstemmig klappet frem av representantene.

– Det er godt å gi fra seg styrevervet til så trygge hender. Birgit skulle egentlig overtatt i 2020, så etter to års venting er det endelig vedtatt. Jeg har jo hatt dette vervet i en del år og har mange gode minner, sa en smårørt Roksvåg.

Også Yngve Muri og Børre Nilsen takket for seg etter flere års arbeidsinnsats i styret. Hedda Simonsen Lund og Larz Tvethaug

ble ønsket velkommen som nye styremedlemmer. De øvrige, Kari Nordberg Svendsby, Rolf-Inge Pedersen Hjelseth, Jørn Bjerga og Lene Veronika Randem fortsetter som styremedlemmer. Shade Barka Martins fra Norsk Oljemuseum er ny vara fra NTL Museer.

Representanter til NTL Landsmøtet

NTLs utsendte, 1. nestleder Fredrik Oftebro, holdt en liten appell for å få med seg representanter til landsmøtet som avholdes i Oslo 7.–11. november. Han understreket muligheten representantene får til å fremme sine viktigste saker på landsmøtet. Etter samling og diskusjon i de ulike gruppene ble følgende valgt som representanter på landsmøtet.

- Birgit Jordan og Endre Fodstad fra NTL Museer.
- Larz Tvethaug fra NTL Kunst- og kulturformidling.
- Erlend Tårnesvik Dreiås fra NTL Teater, opera og orkester
- Dagfinn Sigridson Skoglund og Lene Veronika Randem fra NTL Kunst- og kulturutdanning

En oppsummering fra NTL sentralt

– Hvorfor er det viktig å drive fagforening? Hvorfor samles vi i Berlin? Jo, for å drive fag-

MØTETS SEKRETÆRER:
Erlend Tårnesvik Dreiås
og Hilde Widvey

forening og skape en motmakt for arbeidsgivers makt. Og dette er like aktuelt i 2022, understreket Fredrik Oftebro fra NTL, som var til stede for å gi en slags status quo på NTLs viktigste kampområder og ikke minst den nylig avslutta kulturstreiken.

Oftebro roste solidariteten som de fagorganiserte viste da det stod på som verst. Som digitale fellesmøter med over 400 medlemmer til stede og økt samhold blant de ansatte på arbeidsplassene. –Vi kjempet kampen for flere og fikk støtte fra hele LO. Spekter skjønte til slutt at de ikke kunne la være å høre på oss- og det er bare fordi dere holdt ut, sa han.

PAUSEPREIK:
Rolf-Inge Pedersen
Hjelseth i prat med
Sivaganesh Vadielu.

Strømkrise og stagnert kulturbudsjett

Men hvordan ser det ut for kulturinstitusjonene i tiden framover med et kulturbudsjett på stedet hvil og strømpriser som bare fortsetter å vokse? Det var et tema som opptok mange og en kilde til flere diskusjoner under oppholdet i Berlin.

– Vi er inne i en kulturpolitisk krise, sa Birgit Jordan i en kommentar på tampen av møtet, og undret på om dette er noe det blir tatt for lett på.

– Vi er langt fra målet om 1 % til kultur, og høye strømpriser er en betydelig belastning for kulturlivet, avsluttet hun. ■

BLIDE ANSIKT: Påtroppende styreleder Birgit Jordan og avtroppende styreleder Andor Roksvåg.

<<VI ER LANGT FRA MÅLET
OM 1 % AV STATSBU
DSJETTET
TIL KULTUR.>>

GJENGEN SAMLET: Årets deltakere på NTL Kulturinstitusjoners representantskapsmøte i Berlin, september 2022.

Lørdag formiddag fikk deltakerene en guidet tur gjennom Berlin, fra øst til vest og øst igjen, fra Checkpoint Charlie til Brandenburger Tor. Fremkomstmiddel var en staselig buss fra 1978, av merket Fleischer fra gamle DDR.

Guide ga oss verdifull innsikt i hvordan det var å vokse opp i Øst-Berlin på 80-tallet. – Berlin er fattig, men sexy. I følge guiden vår er 30 % av Berlin grønn, men vi holdt oss for det meste på asfalten.

TIL VENSTRE:
Her passeres Checkpoint Charlie.

NEDENFOR:
Holocaustminnesmerket.
Sterkt minnesmerke over Europas myrdede jøder.

OVER: NTL'ere i interiør fra 1978.

TIL VENSTRE: Brandenburger Tor og brostein som markerer hvor muren tidligere delte byen i to.

Møte med tre NTL'ere.

Yngve Muri

Tidligere driftstekniker ved Khio og avtroppende styremedlem.

Etter snart fire år som styremedlem i NTL Kulturinstitusjoner takket Muri for seg. Nå er han halvannet år inn i pensjonstilværelsen og trives med det. Han beskriver NTL som en åpen fagforening, hvor terskelen for å bli hørt er lav.

– Det er selvsagt litt vemodig å gå av, men nå har jeg faktisk sittet nesten to år på overtid. Det har vært både et interessant og

givende oppdrag. Ikke bare har jeg har blitt kjent med folk fra andre arbeidsplasser og fra andre deler av landet, men jeg har også lært veldig mye.

Han understreker viktigheten av å møtes på representantskapsmøter.

– Det jo viktig å være synlig, og at de som har valgt oss vet hvem vi er. Det er også viktig at alle møtes, og ikke bare styret, for å forhindre at styret bare tenker på seg selv.

Sist, men ikke minst trekker han frem det sosiale. – Å utveksle erfaringer i uformelle samlinger er gull verdt, understreker han.

Muri har vært hovedtillitsvalgt i mange år og har en oppfordring til alle medlemmer om å ikke nøle med å melde inn eller si ifra om saker.

– Ikke vær redd for å si ifra. Det er bare den som har på seg skoene som vet hvor den trykker. Derfor er det viktig å huske å bruke oss. Det er også viktigere enn noen gang å være fagorganisert. Å stå aleine er ikke kult!

Han har også en siste oppfordring til forbundet. – Vi er kanskje litt anonyme, og kan helt sikkert gå ut litt sterkere. Så om det er noe vi kan ta tak i og jobbe videre med så er det synlighet.

Dagfinn Sigridson Skoglund

Verksmester strikk ved Khio. Tillitsvalgt ved NTL Kunst- og kulturutdanning og ny representant på Landsmøtet.

Skoglund ble valgt inn som tillitsvalgt i 2020. Tidligere har han vært medlem i Forskerforbundet.

Han mener det er viktigere enn noensinne å være organisert. Nå skal han møte på landsmøtet i november.

– Vi fra Kunsthøgskolene hadde en liten diskusjon, og da Hedda (Simonsen Lund) er ny representant i styret, ble det jeg som fikk dette ansvaret. Nå skal vi bruke de neste ukene til å finne ut hva vi skal ta med oss til Landsmøtet. Saker som bruk av midlertidig

ansettelser og korte kontrakter er et evigaktuelt tema, og ikke bare på våre arbeidsplasser.

De høye strømprisene og konsekvensen av dem er en annen sak han trekker frem.

– Det blir vanskeligere tider fremover og dyrt å varme opp store lokaler i gamle bygninger. Bare hos oss er det foreslått et budsjettkutt på 50 millioner, så det må vi følge med på. En annen sak som trenger tett oppfølging er tillitsreformen, og påfølgende krav om at stadig mer skal kontrolleres og rapporteres.

Hedda Simonsen Lund

Verksmester kostyme ved Khio og påtroppende styremedlem.

– Gjennom de siste årene med pandemi og streik i kultursektoren har vi virkelig fått oppleve hvor viktig fagforeningen er. Som arbeidstaker er det veldig godt å vite at man har en forening som støtter deg. Resultatet av streiken er et godt eksempel på det, sier Simonsen Lund, som har vært fagorganisert i NTL

Kulturinstitusjoner siden hun ble fast ansatt på Khio i 2016.

I snart seks år har hun vært styremedlem i NTL avdelingen. Nå skal hun også representere NTL Kunst- og kulturutdanning i landsforeningens styre.

– Det er med litt ærefrykt egentlig. Jeg føler jeg har masse å lære, men med den fine gjengen dette styret er, går det nok bra.

Det er første gang hun deltar på representantskapsmøte.

– Det har vært veldig stas å få være med. Det er så viktig å treffe andre representanter fra hele Norge for å forstå hvem vi er og hvor mange vi er. Og så har det vært fint med nettverksbygging, under så hyggelige omstendigheter som et representasjonsmøte faktisk er.

Simonsen Lund ønsker at NTL Kulturinstitusjoner særlig skal jobbe for færre midlertidige arbeidskontrakter og flere faste ansettelser i tiden fremover.

– Det er veldig mange korte arbeidskontrakter og arbeidsforhold i kulturbransjen, noe som gir lite forutsigbarhet og trygghet. Og som verden ser ut nå, er jo nettopp trygghet noe vi trenger.

Våre medlemsinstitusjoner

NTL Kulturinstitusjoner er en av 50 landsforeninger i NTL og er igjen sammensatt av fire avdelinger: NTL Kunst og Kulturformidling, NTL Kunst og Kulturutdanning og NTL Museer og NTL Teater, Opera og Orkester. I tillegg er det noen enkeltmedlemmer direkte tilsluttet landsforeningen. Geografisk er kulturinstitusjonene fordelt over hele landet. I september 2022 har vi 677 aktive medlemmer fordelt på 98 ulike arbeidssteder.

NTL Kunst- og kulturformidling

90 aktive medlemmer,
fordelt på 34 medlemsinstitusjoner.

Balansekunst
Danseinformasjonen
Det Europeiske Wergelandsenteret
Festspillene i Bergen
Folkeakademiens Landsforbund - Agder
Folkeakademiens Landsforbund - Hovedkontor
Folkeakademiens Landsforbund - Telemark
Vestfold Buskerud(TeVeBu)
Fond for utøvende kunstnere
Forbundet Frie Fotografer
Hordaland Kunstsenter
Kulturtanken
Kunstbanken Hedmark kunstsenter
Kunstnernes Hus
Molde International Jazzfestival
Møre og Romsdal Kunstsenter
Namdal historielag
Nordnorsk kunstnersenter
Norla
Norsk Forfattersentrum Midt Norge
Norsk Forfattersentrum Nord Norge
Norsk Forfattersentrum Oslo
Norsk Forfattersentrum Sørlandet
Norsk Forfattersentrum vestlandet
Norske Barne- og Ungdomsbokforfattere
Norske Billedkunstnere
Norske Dramatikeres Forbund
Norske Kunsthåndverkere
Office for Contemporary Art Norway (OCA)
PRODA profesjonell dansetrening
Riddu Riddu Festivála AS
Stiftelsen Litteraturhuset
Stiftelsen Sámi Dáiddaguovddás
(Samisk senter for samtidskunst)
Stiklestad Nasjonale Kultursenter,
avd. Nils Aas Kunstverksted
Trøndelag senter for samtidskunst

NTL Kunst- og kulturutdanning

78 aktive medlemmer,
fordelt på 3 medlemsinstitusjoner.

Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo (AHO)
Kunsthøgskolen i Oslo
Norges musikkhøgskole

NTL Museer

274 aktive medlemmer,
fordelt på 29 medlemsinstitusjoner.

Anno museum avdeling Nordøsterdalsmuseet
Eidsvoll 1814 - Stiftelsen Norsk Folkemuseum
Ibsenmuseet - Stiftelsen Norsk Folkemuseum
Kraftmuseet - Norsk Vasskraft -og
Industriadmuseum
Kystmuseet Rørvik (Museet Midt IKS)
Museene i Akershus (MiA)
Museene i Sør-Trøndelag AS
Nasjonalmuseet for kunst, arkitektur og design
Nobels Fredssenter
Norsk Industriarbeidermuseum
Norsk Luftfartsmuseum
Norsk Luftfartssenter Bodø AS
Norsk Maritimt Museum - Stiftelsen Norsk
Folkemuseum
Norsk Oljemuseum
Norsk Teknisk Museum
Norsk Tjenestemannslag
Oslo Museum
Perspektivet Museum
Preus Museum
Ringve Musikkmuseum
Stiftelsen Arkivet
Stiftelsen Drammens museum
Stiftelsen Falstadsenteret
Stiftelsen Helgeland Museum
Stiftelsen Museum Nord
Stiftelsen Museum Vest
Stiftelsen Norsk Folkemuseum
Stiftelsen Sør-Troms Museum
Stiftinga Vest-Telemark Museum

NTL Teater, opera, orkester

227 aktive medlemmer,
fordelt på 25 medlemsinstitusjoner.

Beaivváš Sámi Nasunálteáhter
Brageteateret - Regionteater for Buskerud AS
Dansens Hus AS
Den Nationale Scene AS
Den Norske Opera & Ballett
Det Norske Teatret
Det Vestnorske Teateret AS (Hordaland Teater)
Haugesund Teater AS
Hålogaland Teater AS
Kilden Teater og Konserthus IKS
Nationaltheatret
Oslo Nye Teater AS
Oslo-Filharmonien
Riksscenen
Riksteateret
Rogaland Teater
Skuespiller- og danseralliansen AS
Stavanger Symfoniorkester
Stiftelsen Harmonien
Teater Innlandet AS
Teater Vestland AS
Teatret Vårt
Telemark og Vestfold regionteater
Trøndelag Teater AS
Ukjent arbeidssted

Direktemedlemmer NTL Kulturinstitusjoner

8 aktive medlemmer er ikke tilknyttet
noen avdeling, og er fordelt på 7
medlemsinstitusjoner.

Format AS
JM Norway
Kvensk språksenter Vadsø AS
Norsk Publikumsutvikling
Stavanger Kunstforening
Stavanger Kunstforening
Stiftelsen Nasjonal jazzscene
Stiftelsen Oslo World Music Festival

Oversikt avdelingsstyrene:

NTL Teater, opera, orkester

Rolf-Inge Pedersen Hjelseth,
leder
rolfinge@teatretvart.no

Birgit Bøeng, nestleder
birgit@ht.tr.no

Erlend Tårnesvik Dreiås,
sekretær
erlend.dreiaas@detnorsketeatret.no

Mimi Sandø Vegusdal, kasserer
mimi.vegusdal@kilden.com

Jan Erik Urdshals, studieleder
jan-erik.urdshals@oslonye.no

NTL Museer

Monika Sjøe, leder
monika.sjøe@preusmuseum.no

Endre Fodstad, nestleder
endre.fodstad@gmail.com

Birgit Jordan, kasserer
birgit.jordan@nasjonalmuseet.no

Therese Hervig Johnsen,
studieleder
thj@osloomuseum.no

Hilde Skjølingstad Widvey,
sekretær
h.widvey@nia.no

NTL Kunst- og kulturutdanning

Dagfinn Sigridson Skoglund,
leder
dagfskog@khio.no

Kaissar Ben Bahri Bac-Ali,
kasserer
kaissarb@hotmail.com

Lene Veronika Randem,
sekretær
lene.randem@adm.aho.no

Hedda Simonsen Lund,
styremedlem
heddlund@khio.no

Sivaganesh Vadivelu,
styremedlem
siva@adm.aho.no

Anders Berthling Hamre,
styremedlem
anders.hamre@khio.no

NTL Kunst- og kulturformidling

Larz Tvethaug, styreleder
larz.tvethaug@ffuk.no

**Berte T. Ynnesdal, nestleder/
studieleder**
berte@nnks.no

Petra Rahm, kasserer
petra@kunstsender.no

Andor Roksvåg, styremedlem
andor@kibkunst.no

Kulturisten

Medlemsblad for NTL Kulturinstitusjoner

Styret NTL Kulturinstitusjoner 2022–2024 (2022):

Leder Birgit Jordan
birgit.jordan@nasjonalmuseet.no
Tlf. 411 78 472

Styremedlem Kari Nordberg Svendsby
kari.svendsby@nationaltheatret.no
Tlf. 975 38 298

Styremedlem/redaktør
Rolf-Inge Hjelseth
rolfinge@teatretvart.no
Tlf. 909 19 737

Styremedlem Hedda Simonsen Lund
heddlund@khio.no
Tlf. 416 84 328

Styremedlem Larz Tvethaug
larz.tvethaug@ffuk.no
Tlf. 922 43 103

Styremedlem Lene Veronika Randem
lene.randem@adm.aho.no
Tlf. 229 07 000

Styremedlem Jørn Bjerga
jorn@norskolje.museum.no
Tlf. 926 47 006

Varamedlem Shade Barka Martins
shade@norskolje.museum.no
Tlf. 519 39 318

Varamedlem Berte T. Ynnesdal
berte@nnks.no
Tlf. 901 65 243

Varamedlem Hanne Lise Rørstad
hanne.lise.roerstad@oslonye.no
Tlf. 986 56 219

Redaksjon Kulturisten

Rolf-Inge Hjelseth (redaktør)
Larz Tvethaug (redaksjonssekretær)
Rannveig Finsen
rannveig.finsen@eidsvoll1814.no
Ingeborg Øien Thorsland (journalist)
ingeborg@storybold.no

Norsk Tjenestemannslag

Møllergata 10, 0179 Oslo
23 06 84 00
www.ntl.no

Forsidebilde: Børre i Berlin
Foto: Ingeborg Øien Thorsland

Opplag: 800

Design: Tomas Friberg, Storybold AS, Moss

Trykk: Møklegaards Trykkeri AS

Følg oss på Facebook:
[https://www.facebook.com/
groups/ntl.kultur/](https://www.facebook.com/groups/ntl.kultur/)

Spesialbibliotekar ved Nasjonalmuseet og aktuell som nyutnevnt styreleder i NTL Kulturinstitusjoner

Birgit Jordan – en leder som gleder seg veldig

– Gratulerer med nytt verv!
Hva føler du nå?

Jeg gleder meg! Jeg gleder meg til å videreføre Andors arbeid og til å bli kjent med det nye styret. Jeg håper at vi klarer å få til et fint fellesskap, at vi kan ha fine og konstruktive diskusjoner og at vi får gjort noe som har betydning for medlemmene våre.

Foto: Tamara Førland Delgado

– Hva tenker du blir den viktigste oppgaven som styreleder den neste perioden?

Utfordringen med denne typen styrer, er jo at alle er i full jobb. Derfor må vi være realistiske på hvor mange oppgaver vi kan påta oss og vi blir nødt til å gjøre noen prioriteringer. Men slik handlingsplanen ser ut nå (her har jo Andor gjort en kjempejobb!), tror jeg at vi kan få til en del.

Først og fremst må vi bli kjent med hverandre. Det er jo flere nye medlemmer i styret, og jeg ser frem til å høre deres tanker og ideer om hva NTL Kulturinstitusjoner skal gjøre.

Hittil har Kulturisten vært eneste kanal som vi vet når fram til alle medlemmene og jeg har en ambisjon å få oppdatere, og følge opp nettsidene som ligger på NTLs

nettside. Foreløpig har det vært en utfordring å ha tid, kompetanse og ressurser til å følge dette opp. Men jeg syns det er viktig at vi har et sted hvor medlemmer kan finne informasjon om hvem vi er og hva vi holder på med.

Jeg er jo bibliotekar og har sterk tro på folkeopplysning som konsept. Og da er jo informasjon som er godt organisert, og

lett tilgjengelig, veldig viktig. Både for medlemmene, og for Landsforeningen som organisasjon, og som kulturpolitisk aktør.

En annen oppgave som også er viktig er å styrke dialog og samarbeid med både NTL sentralt, og med de fire avdelingene. Det er viktig for oss å vite hva som foregår i avdelingene for at vi kan finne en god retning i vårt arbeid. Og en god dialog med ledelsen i NTL er viktig for at de kan gi oss den støtten vi har behov for.

– Hvorfor er det viktig å være medlem i en fagorganisasjon?

Å være medlem i en fagorganisasjon er minst like viktig som å ha forsikring!

Den er der for deg når du virkelig trenger det.